

Comhairliúchán faoin athbhreithniú ar Threoir 2012/27/AE maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh

Réamhrá

Tá an comhairliúchán seo á chur ar bun chun tuairimí agus moltaí a bhailiú ó gheallsealbhóirí éagsúla agus ó shaoránaigh i dtaobh an athbhreithnithe ar Threoir 2012/27/AE maidir le héifeachtúlacht fuinnimh (an Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh), athbhreithniú atá beartaithe don dara leath de 2016.

Tá ról tábhachtach ag an athbhreithniú seo ós rud é gur iarr an Coimisiún ar na Ballstáit ina straitéis maidir leis an Aontas Fuinnimh, dar dáta an 25 Feabhra 2015¹, caitheamh leis an éifeachtúlacht fuinnimh mar fhoinsé fuinnimh ann féin.

Ag an gComhairle Eorpach i nDeireadh Fómhair 2014 comhaontaíodh go mbeadh sé ina chuspóir ag an Aontas Eorpach ar a laghad 27 % d'fhuinneamh a choigilt faoi 2030 i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin, agus iarradh ar an gCoimisiún an sprioc a athbhreithniú faoi 2020 *'agus aird á tabhairt ar leibhéal AE de 30 %'*. Dá bhrí sin, ba cheart an creat beartais atá ann faoi láthair a thabhairt chun dáta chun an sprioc nua maidir le héifeachtúlacht fuinnimh don bhliain 2030 atá ag an Aontas Eorpach a léiriú agus chun an creat céanna a ailíniú leis an gcreat ginearálta, mar atá Creat 2030 le haghaidh Aeráide agus Fuinnimh.

Tá beartais éifeachtúlachta fuinnimh i bhfeidhm ag an Aontas Eorpach le tamall maith anuas agus tá torthaí follasacha ar na beartais sin cheana. Is iad an Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh, an Treoir maidir le Feidhmíocht Fuinnimh Foirgneamh², an Treoir maidir le Lipéadú Fuinnimh³ agus an Treoir maidir le hÉicidhearthóireacht⁴ bunchlocha na straitéise reatha maidir le héifeachtúlacht fuinnimh. Is mór an cion a dhéanann a lán beartas aeráide, amhail na caighdeáin feidhmíochta CO₂ le haghaidh carranna paisinéirí agus feithiclí éadroma tráchtála, chun éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú. A bhuí leis na hionstraimí sin, tá dul chun cinn suntasach déanta ag na Ballstáit ó thaobh coigilteas fuinneamh de le cúig bliana anuas, rud atá ina chuidiú le cuspóirí beartais 2020 maidir le fuinneamh agus aeráide a bhaint amach.

¹ COM (2015) 80 final.

² Treoir (2010) 31.

³ Treoir (2010) 30.

⁴ Treoir (2009) 125.

Bhí ról tábhachtach ag an maoiniú poiblí mar úsáideadh é le tacú le cur chun feidhme beartas éifeachtúlachta fuinnimh ar an leibhéal náisiúnta agus réigiúnach. Méadaíodh an maoiniú le blianta anuas toisc gur tháinig méadú ar thábhacht na mbeartas sin i gcomhthéacs an chláir oibre ginearálta atá ag an Aontas Eorpach maidir le dícharbónú. Tá Cistí Struchtúrtha agus Infheistíochta na hEorpa agus an Ciste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha ríthábhachtach mar bhealach le teacht ar na hinfheistíochtaí príobháideacha is gá maidir le héifeachtúlacht fuinnimh. Ar an taobh eile, tá éifeacht agus tionchar aon mhaoinithe le haghaidh éifeachtúlacht fuinnimh ag brath go mór (*inter alia*) ar chur chun feidhme na reachtaíochta maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, lena n-áirítear an Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh.

Go deimhin, is iomaí beart atá á dhéanamh ag na Ballstáit inniu a leanfaidh de bheith ina chuidiú i ndiaidh 2020 fiú, i ndáil leis na spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach agus ó thaobh an chreata ghinearálta fuinnimh agus aeráide de. Is mór an feabhas atá tagtha ar chúrsaí ó glacadh an Plean Gníomhaíochta maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh⁵ in 2011: tá laghdú seasta tagtha ar ídiú fuinnimh phríomha ar fud an Aontais, in éineacht le fás eacnamaíoch socair, agus d'éirigh lena lán Ballstát a gclár náisiúnta um éifeachtúlacht fuinnimh a neartú⁶.

I gcomhréir leis an gceanglas sa Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh (Airteagal 3(2)), rinne an Coimisiún measúnú in 2014 ar an dul chun cinn i dtreo na sprice 20% atá ag an Aontas Eorpach don bhliain 2020, agus cuireadh torthaí an mheasúnaithe sin i láthair sa Teachtaireacht maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh a glacadh an 23 Iúil 2014⁷. Mar chuid den phacáiste i ndáil le Staid an Aontais Fuinnimh, foilseofar i Samhain 2015 anailís cothrom le dáta ar an gcaoi a bhfuil na Ballstáit ag baint amach na sprice 20 % maidir le héifeachtúlacht fuinnimh don bhliain 2020.

Ós le déanaí a cuireadh an Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh chun feidhme, tá an comhairliúchán seo dírithe ar na heilimintí seo a leanas den Treoir a scrúdú:

- **Airteagal 1 (ábhar agus raon feidhme) agus Airteagal 3 (sprioc éifeachtúlachta fuinnimh):** De réir mar a d'éiligh an Chomhairle Eorpach i nDeireadh Fómhair 2014 ag ar comhaontaíodh go mbeadh sé ina chuspóir ag an Aontas Eorpach ar a laghad 27 % d'fhuinneamh a choigilt faoi 2030 i gcomparáid leis na réamh-mheastacháin, agus iarradh ar an gCoimisiún an sprioc a athbhreithniú faoi 2020 '*agus aird á tabhairt ar [leibhéal coigiltis] de 30%*'.
- **Airteagal 6 (comhlachtaí poiblí foirgnimh, earraí agus seirbhísí a cheannach atá éifeachtúil ó thaobh fuinnimh de):** De réir mar a cheanglaítear san oibleagáid tuairiscithe faoi Airteagal 24(8) chun athbhreithniú a dhéanamh ar a éifeachtaí atá cur chun feidhme Airteagal 6.

⁵ COM(2011) 109 final.

⁶ SWD(2014) 0255 final.

⁷ COM(2014) 520 final.

- **Airteagal 7 (scéimeanna oibleagáide maidir le héifeachtúlacht fuinnimh):** De réir mar a cheanglaítear san oibleagáid tuairiscithe faoi Airteagal 24(8) maidir le cur chun feidhme Airteagal 7 agus an gá aghaidh a thabhairt ar an tréimhse oibleagáide a rachaidh in éag i ndiaidh 2020.
- **Airteagail 9 – 11 (méadrú, faisnéis billeála agus costas na rochtana ar fhaisnéis billeála agus méadraithe):** Gnéithe a bhaineann le tomhaltóirí a ndéantar tagairt dóibh sna hAirteagail seo, tugtar aghaidh orthu freisin sa tionscnamh Dearadh an Mhargaidh Inmheánaigh/Beart Nua a Chur ar Fáil do Thomhaltóirí Fuinnimh a seoladh go comhthreomhar.
- **Airteagal 20 (ciste náisiúnta d'éifeachtúlacht fuinnimh, maoiniú agus tacaíocht theicniúil):** Mar gheall ar an gCiste Eorpach le haghaidh Infheistíochtaí Straitéiseacha (Plean Juncker) is tábhachtaí atá sé aghaidh a thabhairt ar na bearnaí margaidh atá ann maidir le hinfheistíochtaí éifeachtúlachta fuinnimh.
- **Airteagal 24 (tuairisciú, faireachán agus athbhreithniú ar chur chun feidhme):** I bhfianaise an chórais nua rialachais atá le tabhairt isteach faoin Aontas Fuinnimh mar gheall ar chreat 2030, atá á ullmhú go comhthreomhar leis an obair seo faoi láthair.

Tá na ceisteanna sa chomhairliúchán seo i dtaobh na n-airteagal thuasluaite curtha le chéile sa dóigh go gcloífidh siad leis na ceanglais atá leagtha síos sa Phacáiste maidir le Rialáil Níos Fearr⁸ a glacadh le déanaí agus lena n-áirithiú go n-úsáidfear torthaí an chomhairliúcháin seo in dhá phróiseas chomhthreomhara: uimhir a haon, a mheas an bhfuil na bearta ábhartha éifeachtúil, éifeachtach agus comhsheasmhach le creat reachtach ginearálta an Aontais Eorpaigh, agus uimhir a dó, na roghanna beartais is oiriúnaí a shainaithint le hathbhreithniú a dhéanamh ar ghnéithe sonracha den Treoir maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh mar chuid den mheasúnú tionchair.

Sa chomhthéacs sin, tá na ceisteanna de chineál ginearálta a mbaineann leis an bpobal i gcoitinne i gCuid I. Tá sraith ceisteanna níos teicniúla i gcomhair pobal níos saineolaí i gCuid II. Iarrtar ar fhreagróirí freagra a thabhairt ar gach ceist is ábhartha dar leo sa dá chuid.

⁸ An Pacáiste maidir le Rialáil Níos Fearr (2015)

Clár

Roinn	
Eolas faoin bhfreagróir	
Cuid I – Ceisteanna ginearálta	
1.	Airteagal 1 agus Airteagal 3
2.	Airteagal 6
3.	Airteagal 7
4.	Airteagal 9 go hAirteagal 11
5.	Airteagal 20
6.	Airteagal 24
Cuid II – Ceisteanna teicniúla	
7.	Airteagal 6
8.	Airteagal 7